

Staben

Er beteckning
Ju2021/02070

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se

Remissvar – En ny lag om ordningsvakter m.m., (SOU 2021:38)

Totalförsvarets Plikt- och prövningsverk (Plikt- och prövningsverket) har tagit del av utredningen *En ny lag om ordningsvakter m.m.* med förslag på ett moderniserat och effektiviserat regelverk för ordningsvakter som är anpassat till dagens förhållanden.

Plikt- och prövningsverkets avgränsar remissvaret till avsnitt 6.5.7 *Vem bör sköta antagningen till ordningsvaksutbildningen?*

Plikt- och prövningsverket vill med remissvaret förtydliga innehållet i nuvarande antagningsprocess till polisutbildningen, kommentera kostnaden för detta och redovisa utgångspunkten för lokaliseringen av Plikt- och prövningsverkets prövningskontor.

Antagningsprocessen till polisutbildningen

På uppdrag av Polismyndigheten ansvarar Plikt- och prövningsverket för antagningsprocessen till polisutbildningen sedan 2014. Det är en omfattande process som utarbetats i nära samarbete med Polismyndigheten.

Syftet med de ingående delarna i antagningsprocessen är att säkerställa att den sökande har förutsättningar att klara polisutbildningen och att arbeta som polis. Prövningsmomenten utgår från den kravprofil som Polismyndigheten fastställt. Ansökan till polisutbildningen kan göras året runt, antagningsprocessen är kontinuerlig.

Plikt- och prövningsverket genomför prövning i Stockholm och Malmö och från och med hösten 2022 även i Göteborg.

Vilka prövningsmoment som ingår i en antagningsprocess och vilken prövningskapacitet Plikt- och prövningsverket ska ha, kommer att påverka kostnaden per prövad.

Antagningsprocessen till polisutbildningen är omfattande, den består av flera moment och går till på följande sätt.

Ansökan

Den sökande skapar ett konto på Plikt- och prövningsverkets portal och gör en ansökan via Min sida. En första kontroll görs att den sökande är 18 år och svensk medborgare.

De som uppfyller grundkraven går vidare i processen och ska besvara ett webbaserat frågeformulär (ansökan del 2) där den sökande besvarar frågor om bland annat hälsa, fysik och andra personliga förutsättningar. Då görs en första bedömning om den sökandes möjligheter att klara polisutbildningen och att arbeta som polis, utifrån de krav som Polismyndigheten fastställt. Formuläret automaträttas omgående och den sökande får snabbt svar på om hen går vidare i processen.

För de som blir godkända efter ansökan del 2 kontrolleras att den sökande uppfyller den grundläggande och särskilda behörigheten, det gör Plikt- och provningsverket med hjälp av Universitets- och högskolerådet.

Boka tid för provning, resa och boende

De som går vidare efter ansökan del 2 och uppfyller behörigheten får boka en tid för provning via Min sida. Sökande som inte bor i Stockholms län eller Malmö kommun kan boka resa och boende, som bekostas av Polismyndigheten.

Medicinsk, fysisk och psykologisk provning

Provningsen omfattar ett begåvningsstest och personlighetstest, fysiologiska tester, medicinska undersökningar och bedömningar, intervju med psykolog samt drogtest. Provningsen avbryts för sökande som ej uppnår kravprofilen i ett av provningsmomenten.

Psykologbedömningen syftar till att, utifrån ett beteendeperspektiv, fastställa om den sökande uppfyller de psykologiska kraven från Polismyndighetens kravprofil: personlig mognad, lyhörd och flexibel, engagerad och ansvarsfull, tålmodig och noggrann samt kommunikativ. Den sökande ska ha rätt förutsättningar för att klara av polisutbildningen och vara lämplig för polisyrket. Den sökande ska också ha en grundtrygghet och en grundläggande psykisk stabilitet.

Intervju- och bedömningsmetoden har en hög grad av struktur för att bidra till likvärdiga bedömningar oavsett vilken psykolog eller vilket provningskontor som bedömningen genomförs på. Intervjun genomförs med hjälp av en intervjuguide med i förväg fastställda frågor samt möjlighet till följdfrågor vid behov. Intervjufrågorna är framtagna utifrån Polismyndighetens kravprofil och syftar till att ge ett underlag för bedömning av de psykologiska kraven. Bedömningen görs med hjälp av en manual som innehåller beskrivningar av de psykologiska kraven samt positiva och negativa indikatorer och beteendeankare för varje område och bedömningsnivå.

Psykologer som deltar i polisurvalet är utbildade i intervju- och bedömningsmetoden. Gemensamma bedömningsövningar genomförs regelbundet för att bidra till kvalitet och enhetlighet i bedömningsarbetet.

De fysiska moment som de polisprövande genomför är ett konditionstest på en ergometercykel samt mätning av muskelstyrka i en speciell mätutrustning (Isokai), som mäter den prövandes sammantagna styrka i de större muskelgrupperna.

De medicinska testerna består av syn-färgseende- och hörseltest, EKG, puls- och blodtrycksmätning, läkarundersökning samt drogtest. Under provningsen

genomförs en hälsoundersökning som syftar till att upptäcka och bedöma om den sökande har någon sjukdom, funktionsnedsättning eller brist i den fysiska kapaciteten.

Läkarens bedömning följer den bedömningsmanual som tagits fram utifrån Polismyndighetens kravprofil. På detta sätt säkerställs en likvärdig bedömning oberoende av läkare och provningskontor.

Prövande som blir godkända i alla provningsmoment lämnar ett drogtest samt genomför säkerhetsprovningsintervju.

Säkerhetsprovning

I samband med provningen genomför Polismyndigheten en säkerhetsprovning med de som är godkända i samtliga provningsmoment. Den består av en grundutredning och en registerkontroll. Säkerhetsprovningen genomförs på provningskontoren av personal från Polismyndigheten.

Avslutande samtal

De som klarar alla moment i provningen har ett obligatoriskt avslutande samtal med en antagningshandläggare. Vid samtalet får den sökande en preliminär antagning och får välja vilken termin hen vill påbörja utbildningen, vilket lärosäte och utbildningsform (campus/distans) samt vid vilket polisområde den sökande ska genomföra sin aspirantutbildning. Antagningen är preliminär i väntan på resultaten på drogtest och säkerhetsprovning.

Antagningsbesked

När resultaten från drogtest och säkerhetsprovning är klara och godkända får den sökande ett antagningsbesked via Min sida och instruktioner om att bekräfta antagningen.

Kostnaden för att pröva

Polismyndigheten finansierar en kapacitet motsvarande 8 500 provningar per år hos Plikt- och provningsverket, inklusive genomförandet av den ovan beskrivna antagningsprocessen. Därav följer att styckkostnaden kan variera, beroende på hur många som kommer för att pröva. De senaste åren har kostnaden per prövad uppgått till cirka 10 000 kr, såsom anges i utredningen.

Om Plikt- och provningsverket skulle ansvara för antagningen till ordningsvaktutbildningen skulle en process för detta utvecklas tillsammans med Polismyndigheten. Det går inte idag att säga vad det skulle kosta eftersom det beror på vilka provningsmoment de sökande ska genomgå och den kapacitet Polismyndigheten beställer.

Plikt- och provningsverkets lokalisering

Plikt- och provningsverkets verksamhet ska bedrivas effektivt och hushålla väl med statens medel. Utgångspunkten för val av geografisk placering för provningskontoren är medborgarperspektivet, den sammantagna restiden för prövande ska minimeras så långt det går. Utöver detta vägs två ytterligare faktorer in vid beslut om den geografiska placeringen: möjligheterna till en kostnadseffektiv produktion samt att myndighetens möjligheter till rekrytering av egen personal säkerställs.

I ett tidigare underlag för lokalisering av myndighetens provningskontor noterades att cirka 90 procent av gruppen 18-30 åringar som är aktuella för provning bor i södra delen av Sverige.¹ För provande till polisutbildningen är det dessutom viktigt att minimera restiden så att tiden i sig inte uppfattas som ett hinder för att inställa sig till provning.

En möjlighet att göra ansökan mer kostnadsneutral för provande är att ersätta för resekostnaden. Så görs idag för provande till polisutbildningen som bor utanför Stockholms län och Malmö kommun, som får sina resekostnaderna ersatta av Polismyndigheten.

Erfarenheter av provning på flera orter

År 2012 och 2013 genomförde dåvarande Rekryteringsmyndigheten utflyttad provningsverksamhet² i lokaler vid F21 i Luleå på uppdrag av Försvarmakten. Två gånger om året reste mellan tio och tolv personer från Rekryteringsmyndigheten till Luleå för att under tio dagar genomföra provning av sökande boende i norra Sverige.

Utgångspunkten var att den utflyttade provningen skulle öka benägenheten att komma till provning bland individer boende i norra Sverige samt bidra till intresse hos dessa individer att ta ett vidare engagemang i Försvarmakten.

Den utflyttade provningen ledde inte till att fler individer kom till provning eller valde att ta ett vidare engagemang i Försvarmakten, jämfört med när motsvarande provning genomfördes i Stockholm. Därtill medförde den utflyttade provningsverksamheten ökade kostnader.

Beredning och beslut

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit chefsjuristen Jan Nyquist, stabschefen Mikael Sundell, samordnaren Anna Lipkin och stabshandläggaren Åsa Backmann. Generaldirektören Christina Malm har beslutat efter föredragning av avdelningschefen Bengt Forssten.

Christina Malm

Bengt Forssten

¹ Rapport från FOI: 2016 *Analys av den framtida provningsverksamheten vid Rekryteringsmyndigheten*

² Frivillig antagningsprovning